

Tóth Krisztina

INFERNO LETTERARIO,**avagy a költő Paul Virilio kíséretében alászáll***

Jaj, hol vagyok? Miféle helyre értem
 a kiberúron át? Miféle honba?
 S kik vagytok itt, várván, hogy elbeszéljem,
 mit láttam én, rímekben, mikrofonba?
 Az emberélet útjának felén
 szerintem túl, de legyünk optimisták,
 az igaz utat sehogy sem lelém,
 fogyókúráztam pedig, ahogy írták,
 de láttam, így se kerül el az aggkor,
 ezért egy decemberi szép napon
 azt gondoltam, hogy le van szarva akkor,
 mától a diétámat feladom,
 az emberélet útjának felén
 picivel túl, de ezt már említettem,
feketeerdő tortát ettem épp,
 és tűnődtem, hogy hol szilveszterezem,
 mikor az úron át a laptopomból
 elem úszott egy tar fejű alak,
 azt állítván, hogy küldték a pokolból
 csatolt fájlban, és szólt: szállj le magad!
 És mint ki tengerről jött sok veszéllyel
 s idézőjellel semmit sem dacolva,
 felbiztatott, hogy gyerünk, mondjam én el,
 mit láttam ott, a hálón vándorolva.
 Elindult, és én követtem nyomát.
 A formában, szólott, tiéd a döntés:
 ha megfontoltad, nyomd a tercinát.
 Elég idétlen lesz majd úgy, de Dantés.
 Te mesterem, parancsolóm, vezérem,
 világidőnek úrhajósa! Menjünk!
 Ha van szövegpokol, szálljunk egészen
 a legmélyére, mártózzunk meg együtt!
 S ő, mint tudásnak, szónak ura, mondta:
 jer és vegyítsük jelenbe a múltat,
 a kész szövegbe mondatként hatolva
 vendégszövegnek álcázzuk magunkat!

* A *Literra* felkérésére készült, az irodalmi portál előszilveszteri programjához, 2011-ben.

Így föl nem ismer minket nyelvi program.
 Ember, ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel,
 hogy a saját és más határa hol van!
 A tortát mindeközben én megettem,
 s a képernyőn át leszálltam a mélybe,
 mindig csak Viriliót követtem,
 ki odalent megtorpant, körbenézve
 a holt vidéken, s így szólt: meg se kérded,
 mily lelkeket látsz itten? Mért bolyongnak
 e késő órán, s vajh, miféle vétek
 lökte őket szélére e pokolnak?
 Ők a *sznobok*, kiknek nincs bűne semmi,
 felolvasásra járt mind, amíg élt,
 s most holt lélekként próbálja keresni
 a mosdót és a túlsúfolt büfét.
 Mentünk tovább, zordabb helyekre innen,
 a *Stex* sötét partjára érve el.
 Ott ő megállt, *innentől* semmit ingyen,
 honor plusz áfa, számlát ad, ha kell.
 Jövőre itt huszonhét százalék!
 És látta arcom, hogy mily kétkedő,
 s e hírt meghallván mily sápadt valék.
 Szerencsénkre átvitt egy könyvelő.
 A túlparton miazmás, vak homály volt,
 a sűrű füstben Díj városa állt.
 Minden *kurátor*, ki rossz művet pártolt,
 s mind, aki díjért eladta magát,
 itt lelt hazát, hol a lobogó lángot
 oklevelekkel szítják szakadatlan.
 Elhagyhatja-é bárki e világot,
 enged-e, kértem, bárkit még e katlan?
 Nincs erre mód, szólt gyászos képpel ő.
 Ki dicsőségre vágyott életében,
 dicsfény helyett fűröszi kéneső,
 míg le nem sül róla a földi érdem.
 Megtorpanánk ez üszkös démonok közt,
 de nem láhattuk őket, mert előlünk
 egyenkint mind elbútt a bástyafok közt,
 és a sok szikra már égette bőrünk.
 Egy szörnyeteg révén, ki *kritikusnak*
 mondá magát, egy újabb, nagy vízen
 evezünk át. Rossz szaga volt az úrnak.
 Rondábbat nem láttam még, azt hiszem.
 Mélyebb bűnökhöz értünk, nagy sötétbe.
 A lény mormolta, ki volt egykoron,

írónak indult, van három regénye,
 így ő is szépíró végső soron.
 A mocskos vízből sok társa figyelt.
 Ő itt a révész, nincs számára más, mint
 gyűlölni azt, ki jobbat írni mert,
 s átvinni őt, bár megfojtana bárkit.
 Míg a szakállal átvitt a csónak,
 láttam, kísérőm ajka hogy remeg,
 s könnye csordul a jó Viriliónak
 a *grafománok* földjét látva meg.
 Egymás műveit másolják szegények
 verejtékbűzben ülve hajnalig:
 hosszúversek, novellák és regények
 olvashatatlan kéziratait!
 Továbbhaladván az eleven holtak
 sikolya hallott. Fogta karomat
 a jó Virilio. Ők az *irigyek* voltak,
 kik társaságban szidtak másokat!
 S mi lelte őket? Mért e szörnyű orca,
 e fetrengő kín, kifordult szemek?
 Egymást idézik fejből, válaszolta,
 és aki téveszt, húzhat új nevet!
 Visszanéztem, szívemben szájalommal,
 s rögtön vagy három oldalt átugorva,
 megfogadván, hogy *ez* sem lesz öt oldal.
 Így jutottunk a legelső bugyorba,
 hátrahagyván az összes grafománt
 és társaságban másikat szidót,
 s a terjengő füstben árnyék gyanánt
 követtem én a jó Viriliót.
 Lucifer ült az izzó padlaton.
 Elkínzott írók jártak körbe-körbe:
 valami nagy gépet tolt mind vakon.
 Fénymásoló? – kérdém megrökönyödve,
 de kísérőm csak suttogott, dehogy,
 iratmegsemmisítő! S ha a földre
 időnként egy-egy árnyalak lerogy,
 Lucifer hegyes tollal ösztökéli,
 hogy csak haladjon, nyomja bűneit
 a gép szájába, aztán tűz emészti
 a csíkokat, hogy fojtó bűz kel itt.
 És kicsodák ők, kik ott hajladoznak
 a bűnösöket nógatva, szapulva?
 Ne félj, szólt Paul, ők szabadulnak holnap,
 számukra ez csak átmeneti munka,
 halálon túli gyors terápia.

Itt van Kafka, ki a műveit unta,
 s bűnét módja van itt megbánnia,
 és Bulgakov: jól elbántak szegénnyel!
 Most százezerszer ismételheti,
nem igaz, hogy a kézirat nem ég el,
 s itt van Beckett is, bár érdemei
 őt mentesítik. Az repíti át
 majd őt a mennybe, hogy öregkorában
 fejből tudta a Commediát.
 És a többiek? Csak úgy *általában*,
 akik Dantéről írtak valaha,
 konkrétan, aki a Literában,
 annak nem sül meg itt a valaga?
 De kísérőm azt válaszolta erre:
 miért akarnál messzebb látni pont ma,
 mint egyetlen szövegnek terjedelme?
 És így jutottunk ki a csillagokba.

Petrik Iván

MIND A KETTEN MÁSFELÉ NÉZTÜNK ÉPPEN

kusza elvetemültség a nyitva hagyott ajtó
 bicska az előszoba gyomrába és csomagolásából
 frissen kibontott tikkadt patakpart
 a halál jegyzőkönyvszerű délután az utcán
 megnyerő modorú és lankadatlan mint egy
 távoli jövőbe vesző évszám mert a ház
 amiben élek még csak terméketlen szándék
 meg nem született gyermekként
 magában hord keservesen
 elajándékozni nem tudom
 bár elvenni tőlem sem lehet

a magyarázat mindig csak egy szék és egy asztal
 ahonnan felállok vagy ahová leülök
 de mind a ketten másfelé néztünk éppen
 ahogyan más busz hozott ide
 és másik visz el a ferenciek terére
 a hazugság bármennyire is nem szeretném
 egy napernyő amelyiket tévedésből